



MISERICORDIOSOS COM EL PARE

Carta Pastoral

Enrique Benavent Vidal, Bisbe de Tortosa

MISERICORDIOSOS COM EL PARE

**Carta Pastoral
amb motiu de la celebració
del Jubileu de la Misericòrdia**



Enrique Benavent Vidal, Bisbe de Tortosa

Benvolguts fills:

1. El passat 11 d'abril, vigília del segon diumenge de Pasqua o de la Divina Misericòrdia, el papa Francesc feia pública la butlla *Misericordiae vultus*, i amb ella la convocatòria d'un any jubilar que començarà el dia de la Immaculada d'aquest any 2015 i finalitzarà en la solemnitat de Jesucrist Rei de l'univers, de 2016. Des de l'inici del seu pontificat, el Papa sempre ha animat l'Església i cadascun dels cristians a què en la nostra vida i en el nostre testimoniatge resplendeixi per a tots els homes l'amor misericordiós de Déu, "que fa sortir el sol sobre bons i dolents, i fa ploure sobre justos i injustos" (Mt 5, 45). En el Jubileu de la Misericòrdia aquest desig s'ha de fer més viu en el cor de tots nosaltres.

La nostra diòcesi, en comunió amb el Sant Pare i amb totes les esglésies que caminen en la fe arreu del món, s'uneix plena d'alegria a aquesta

*Estem convençuts que
aprofundir en el misteri de
la misericòrdia de Déu és
l'autèntic camí per la renovació
de l'Església*

celebració. Estem convençuts que aprofundir en el misteri de la misericòrdia de Déu és l'autèntic camí per la renovació de l'Església, per l'anunci de l'Evangeli a l'home d'avui i perquè el designi salvador de Déu sobre tots els éssers

humans, cridats per Ell a compartir la seua vida divina, es faci realitat.

2. Com a bisbe de la diòcesi, m'adreço a vosaltres: sacerdots que lliureu la vostra vida i la vostra persona al servei de l'Evangeli i de les comunitats eclesials; diaques que esteu al servei de la diòcesi; religiosos i religioses que us heu consagrat a Déu i al servei dels altres; i a tots els laics, homes i dones de fe que treballeu en les parròquies i comunitats cristianes i doneu testimoni de la fe amb les vostres obres i les vostres paraules, per ajudar-vos a prendre consciència de la importància que aquest jubileu ha de tenir en la nostra Església diocesana i animar-vos a participar en les celebracions jubilaris que tindran lloc en la diòcesi.

Tots sabem que allò important en la celebració del Jubileu de la Misericòrdia no són els actes externs, sinó la renovació espiritual, l'encontre amb Déu, a qui aquests actes ens volen conduir i la vida de la gràcia que s'ha de revitalitzar en tots nosaltres. Si vivim aquest any sant com un esdeveniment espiritual i un moment de gràcia, el nostre cor i la nostra vida es transformaran; en l'Església brillarà amb més claredat el rostre de Crist i se sembrarà de nou al nostre món la llavor de la vida de Déu, qui

vol que els homes formin una autèntica família humana vivint com a germans, i que tots se salvin i arribin al coneixement de la veritat (1Tim 2, 3-4).

Desitjo que les meues reflexions en aquesta Carta Pastoral us puguin ajudar a comprendre millor la importància de l'anunci que el Sant Pare vol que ressoni en l'Església i en el cor de tots els homes de bona voluntat. Ja des d'ara, us animo a què no oblidem aquest missatge en concloure el temps de la celebració jubilar, sinó que sigui una llum que il·lumini permanentment la vida al si de l'Església i al nostre món.

Déu ric en misericòrdia

3. El primer que la paraula misericòrdia evoca per a la majoria de les persones és una certa actitud d'ànim: una persona misericordiosa seria aquella que espontàniament tendeix a disculpar, tolerar o passar per alt les faltes i els defectes dels altres. En el llenguatge ordinari la misericòrdia



és allò oposat a la justícia. Es té misericòrdia d'algú quan se li disculpa o no se li imposa la pena que mereixeria per la seua manera d'actuar. Això du freqüentment a identificar la misericòrdia amb la tolerància del mal, amb la relativització de les exigències morals, amb la permanència en el pecat i en la mentida sobre la pròpia vida o amb la justificació de la injustícia. Això és una perversió del concepte mateix de misericòrdia,

***El fonament de la misericòrdia
és l'amor que desitja
ardentment el bé de l'altre***

que en realitat no pot sustentar-se en la indiferència envers el bé o el mal dels altres. El fonament de la misericòrdia és l'amor que desitja ardentment el bé de l'altre.

4. Per això, si volem entendre correctament en què consisteix la misericòrdia, hem de dirigir en primer lloc una mirada a Déu Pare, que mai no deixa d'estimar al seu poble malgrat les seues infidelitats i la duresa del seu cor. La Sagrada Escriptura ens descobreix que aquesta és la clau per entendre la llei que regeix la seua actuació en la Història de la Salvació.

Ja al llibre de l'Èxode, després que el poble hagi estat infidel adorant al vedell d'or, Déu es revela a Moisès proclamant: “El Senyor! El Senyor! Déu compassiu i benigne, lent per al càstig, fidel en l'amor! Mantinc el meu amor fins a un miler de generacions, perdono les culpes, les faltes i els pecats, però no tinc el culpable per innocent: demano comptes de les culpes dels pares als fills i als fills dels fills, fins a la tercera i la quarta generació” (Ex 34, 6-7).

En aquesta revelació a Moisès s'insinua des del principi tot el drama de la història de la relació de Déu amb el seu poble, caracteritzada per la tensió permanent entre l'amor fidel de Déu i la infidelitat d'Israel. En l'esmentada història hi ha moments de prosperitat, que s'interpreten com a signe de la benevolència de Déu i moments de desolació que s'interpreten com a just càstig per les constants infidelitats a l'aliança. Ara bé, no podem oblidar que benevolència i càstig, ira i misericòrdia, no són dues possibilitats que tenen en el cor del Pare el mateix pes i davant les quals Déu és indiferent. El Senyor vol salvar el seu poble i desitja tenir misericòrdia d'ell i poder-li perdonar les faltes. Per això, l'autor del salm 103, reprenent les paraules de la revelació de Déu a Moisès, confessa que el Senyor és “compassiu i benigne, lent per al càstig, ric en l'amor” (Sal 103, 8).

Com el Pare vessa d'amor vers el seu poble, no pot ser indiferent davant les seues contínues infidelitats. Aquestes li causen un gran “dolor” en el seu cor, encara que no per això deixa d'estimar-lo ni renega d'ell, ni permet que sigui completament aniquilat o destruït. Déu no s'oblidarà del seu Poble ni l'abandonarà, de la mateixa manera que una mare no pot deixar de sentir compassió del fill de les seues entranyes (Is 49, 14-15). La misericòrdia no és en Déu una simple actitud de condescendència o de paciència. És el que espontàniament li neix del més profund del cor. Déu té “entranyes de misericòrdia”. Per aquest amor que el Senyor sent pel seu poble, la duresa del seu cor, els seus pecats i el sofriment que aquests li ocasionen fan sofrir a Déu.

Déu té “entranyes de misericòrdia”

5. A causa d'aquest amor que Déu sent per Israel, la seua actuació al llarg de la Història de la Salvació es regeix per la llei de la gràcia. Aquesta gràcia es manifesta en la “lentitud” per a la ira que el du a no castigar automàticament el poble per les seues infidelitats, a no tractar-lo amb la duresa que mereixerien les seues culpes (“no ens tracta com caldria pels

pecats, no ens paga com deuria les nostres culpes” [Sal 103, 10]), i a estar sempre disposat a la misericòrdia i al perdó davant qualsevol petit signe de penediment. A Déu li dol castigar el seu poble i experimenta una gran alegria en perdonar-lo.

Eixa “lleï de la gràcia” es veu sobretot en el fet que el pecat i les infidelitats del poble no només no duen a Déu a rebutjar-lo o abandonar-lo definitivament, sinó que es converteixen en ocasió per mostrar-li cada vegada amb més claredat el seu amor. El cor del Pare no és insensible a la infidelitat d’un poble a qui ha estimat “quan era un noi” (Os 11, 1). Cada vegada que s’apartava d’Ell, Déu buscava atreure’l “amb llaços d’afecte i amor” (Os 11, 4). A mesura que avança la Història de la Salvació i de la Revelació de Déu, el seu amor i la seua misericòrdia brillen cada vegada amb més força: “El seu rigor dura un instant; el seu favor, tota la vida” (Sal 30, 6). De fet, la Sagrada Escripura ens mostra que Israel ha anat adonant-se cada vegada més clarament que la misericòrdia del Senyor “perdura eternament” (Sal 25, 6; Sal 136), i “és de sempre i dura sempre” (Sal 103, 17). Aquest reconeixement du a la gratitud: en els salms constantment es dóna gràcies a Déu “perquè estima i és fidel” (Sal 138, 2).

Aquesta “lleï de la gràcia”, que és la norma que ens permet comprendre l’actuació de Déu en la Història de la Salvació, ¿té un límit? ¿Fins on és capaç d’“abaixar-se” Déu perquè Israel torni a Ell? A l’Antic Testament no trobem la resposta definitiva a aquests interrogants. És en Crist on descobrim el veritable abast de l’amor de Déu, perquè en Ell aquest amor misericordiós adquireix una forma humana concreta. En les seues paraules i en les seues accions descobrim un amor molt més gran

És en Crist on descobrim el veritable abast de l’amor de Déu, perquè en Ell aquest amor misericordiós adquireix una forma humana concreta

del que humanament haguéssim pogut imaginar, perquè desborda els límits racionables de la idea que les persones ens hem creat del que ha de ser l’ideal de justícia en les relacions humanes.

Crist, Gran Sacerdot misericordiós

6. La paraula “Misericòrdia” tradueix tres termes del Nou Testament que són similars, encara que hi hagi alguna petita diferència de matís entre ells: *éleos*, *oiktirmós* i *splánchna*. El primer al·ludeix a un

sentiment o actitud davant la misèria aliena i designa el fet de commoure's o entendre-se davant el sofriment d'algú. El segon es refereix a la reacció davant aquest sofriment i designa aquelles accions amb les quals s'exterioritza



la compassió que s'ha sentit davant l'infortuni dels altres. El tercer vol expressar el lloc on s'experimenta aquest sentiment de compassió, que si és autèntic arriba a abastar el més profund de la persona: li toca el cor, les entranyes.

Aquestes tres dimensions de la misericòrdia de Déu s'han manifestat d'una manera absolutament nova i indeduíble des d'una perspectiva humana en el seu Fill Jesucrist, adquirint a més un abast que va més enllà de les fronteres d'Israel, perquè vol abastar tota la humanitat. En les seues accions i en les seues paraules descobrim qui són els destinataris d'aquests sentiments que omplen el cor del Pare: els pecadors, menyspreats pels qui es consideren a si mateixos justos, i aquells que són oblidats o marginats. Aquests, que són relegats als últims llocs pel nostre món, són els qui ocupen el primer lloc en el cor del Pare.

7. L'actuació de Jesús amb els pecadors resultava escandalosa per als qui es creien religiosos i justos per la seua observança de la llei: el menjar amb publicans i altres pecadors a casa de Mateu va escandalitzar els fariseus (Mt 9, 9-11); l'actitud d'acollida envers aquella dona pecadora que va rentar els seus peus amb perfum, va sembrar el dubte sobre Jesús al fariseu que l'havia convidat a menjar (Lc 7, 36-39); els fariseus murmuraven perquè els publicans i pecadors s'acostaven a Jesús (Lc 15, 1-2). La compassió del Mestre vers els malalts es manifesta en tantes curacions que ens narren els evangelis, però d'una manera especial es descobreix en les que realitzava en dissabte, quan anteposa el bé de la persona humana a l'observança dels preceptes religiosos (Lc 6, 6-11; 13, 10-17; 14, 1-6). En actuar d'aquesta manera, Jesús ensenya que Déu prefereix la misericòrdia als sacrificis (Mt 9, 13).

Davant les crítiques dels fariseus Jesús explica el motiu de la seua actuació i, generalment, ho fa servint-se de paràboles en què vol donar a conèixer els sentiments que hi ha al cor del Pare. En les paràboles de la misericòrdia descobrim qui són aquells davant els quals Déu es commou:

En aquestes paràboles el Senyor ens desvetlla amb exemples senzills el més profund del cor de Déu

els pecadores que s'obren confiadament al seu amor i els marginats, menyspreats o ignorats pel nostre món. En aquestes paràboles el Senyor ens desvetlla amb exemples senzills el més profund del cor de Déu, i ens ensenya camins concrets per ser misericordiosos com el nostre Pare del cel.

Déu té compassió dels pecadores com el rei que va tenir compassió del subordinat que li devia una gran quantitat de diners (Mt 18, 23-35), per això, com major sigui el deute perdonat més agraït ha d'estar el deutor (Lc 7, 36-59); és com el pare que té un fill que ha abandonat la casa paterna, i que sent una alegria indicible i una compassió "excessiva" als ulls dels "bons" quan aquest fill torna (Lc 15, 11-32); un Déu que és més misericordiós com major és la humilitat del pecador (Lc 18, 9-14).

Ser misericordiós com el Pare exigeix estimar al proïsme com a un mateix, com aquell samarità que es va compadir de l'home que havia caigut en mans dels bandits i a qui ni el sacerdot ni el levita havien socorregut (Lc 10, 30-37). La misericòrdia implica no tancar-se en l'egoisme ignorant o menyspreant a les persones que passen necessitat, com feia aquell ric que celebrava cada dia festes esplèndides, sense adonar-se del pobre Llätzer que estava ajagut vora el seu portal amb tot el cos nafrat (Lc 16, 19-31).

8. Però la misericòrdia del Senyor amb el nostre món adolorit va més enllà d'aquesta actuació i d'aquesta ensenyança. En el Fill, el Pare ens mostra una compassió que nosaltres mai no haguéssim imaginat. Sent tant el dolor de la humanitat, que el fa seu. No hi ha solidaritat major amb aquesta humanitat pobra i sofrent que fer-se germà dels pobres i dels qui sofreixen, per això Crist "no s'avergonyeix" d'anomenar-nos germans (He 2, 11), i "calia que es fes en tot semblant" a nosaltres (He 2, 17); va acceptar "la prova del sofriment" (He 2, 18) i ser "provat en tot, encara que sense pecar" (He 4, 15). Per aquesta solidaritat amb la humanitat sofrent i pecadora, Crist pot ser un "gran sacerdot compas-

Per poder comprendre i estimar de debò a una humanitat pobra i sofrent, Crist va assumir la pobresa i el sofriment

sium" (He 2, 17), pot "ajudar els qui són provats" (He 2, 18), i és capaç de "compadir-se de les nostres febleses" (He 4, 15). Per això, també nosaltres podem acostar-nos "confiadament al tron de la grà-

cia de Déu, perquè es compadeixi de nosaltres i ens concedeixi la gràcia i l'ajuda que necessitem” (He 4, 16). Per poder comprendre i estimar de debò a una humanitat pobra i sofrent, Crist va assumir la pobresa i el sofriment.

9. Hi ha, finalment, un aspecte encara més grandios de la revelació de la misericòrdia de Déu en Crist. L'evangelista Sant Lluc ens narra que, quan el Senyor està ja clavat en la creu, mentre les autoritats se'n reien (Lc 23, 35) i els soldats l'escarnien (Lc 23, 36), Jesús demana al Pare el perdó per als seus perseguidors i, en lloc d'acusar-los, els excusa: “no saben el que fan” (Lc 23, 34). La misericòrdia de Déu no només es revela en el seu perdó, sinó que el Fill ha fet de la seua vida una lluita contra el pecat fins al final. L'arma d'aquesta lluita no és una altra que l'amor, un amor que el du a ocupar el lloc dels pecadors i a suportar en el seu cos totes les conseqüències del pecat del món i, també, a combatre aquest pecat estimant els enemics i pregant pels qui el perseguien. En la creu de

En la creu de Crist es revela fins a quin punt és infinita la misericòrdia de Déu

Crist es revela fins a quin punt és infinita la misericòrdia de Déu.

Això ens descobreix que l'actitud de Jesús cap als pecadors no és de tolerància del pecat, sinó una lluita activa en la que l'amor és més fort que el mal. Per això, Ell convida i anima a qui ha estat guarit o perdonat a què no pequi més (Jn 5,14; 8,11). Forma part de la misericòrdia del Senyor envers els homes exhortar-nos a lluitar contra el pecat. També en això ens ha revelat Jesús el camí i l'ha recorregut abans que nosaltres, que “en la lluita contra el pecat” encara no hem “hagut de resistir fins al punt de vessar la sang” (He 12, 4).

Maria, mare de misericòrdia

10. La primera que ha comprès el misteri de la misericòrdia de Déu cap a la humanitat i que l'ha copsat en les paraules i les accions de Jesús ha estat la seua Mare. Maria, com a humil serventa de Déu, es posa totalment al seu servei per cooperar en l'obra de la salvació. En els moments



gojosos de l'anunciació i el naixement de Crist expressa l'alegria del seu esperit en Déu, el seu salvador, perquè en exaltar els humils i omplir de béns els pobres, "l'amor que té als qui creuen en Ell s'estén de generació en generació" (Lc 1, 50); i perquè ha protegit Israel, el seu servent, com ho havia promès als nostres pares, recordant "el seu amor a Abraham i a la seva descendència per sempre" (Lc 1, 56). Ella se sent un instrument al servei d'aquest Déu que vol salvar tots els homes.

En Canà de Galilea es manifesta com a Mare atenta a la necessitat d'aquells esposos que no tenen vi. Les paraules que adreça al seu Fill són una súplica perquè comenci a realitzar l'obra de la salvació. Per aquesta súplica, Jesús, encara que no ha arribat la seua "hora" (Jn 2, 4), realitza el primer "signe", manifestant d'aquesta manera la seua glòria. En demanar-li al seu Fill que es compadeixi d'aquells esposos, Maria li estava pregant que es compadís de tota la humanitat. En Canà Maria es mostrà com a Mare de misericòrdia.

Al peu de la creu la contemplem compartint el sofriment del seu Fill i el de tota la humanitat. A l'igual que Crist, també ella ha passat la prova del dolor i, per això, pot comprendre els qui ara passen per ella. Allí escolta la súplica que Jesús dirigeix al Pare demanant el perdó per als seus perseguïdors i s'uneix a aquesta pregària fent-la seva. D'aquesta manera, ella ha perdonat de cor els qui han dut el seu Fill a la creu i ha tingut misericòrdia d'ells.

Des de la creu Jesús li confia la missió de cuidar dels seus deixebles i d'acollir-los com a fills. Els acompanyarà sempre com a mare que els estima de debò, tindrà cura d'ells i convidarà els pecadors a la conversió. Maria no vol que es perdi ningú. Com a Mare de misericòrdia és un refugi per als qui són temptats o han caigut en el pecat. L'Església ens convida, per això, a dirigir-li una mirada d'amor amb la certesa que (en paraules de Sant Bernat de Claravall) si la seguim, no ens desviarem; si recorrem a ella, no desesperarem; si la recordem, no caurem en l'error; amb la seguretat que res no hem de témer si ens protegeix. Que durant aquest any no apartem d'ella la nostra mirada perquè no s'absenti del nostre cor.

L'Església, llar de la misericòrdia

11. "És per gràcia que heu estat salvats!" (Ef 2, 5). "I això no ve de vosaltres: és un do de Déu. No és fruit de les obres, perquè ningú no pugui

gloriar-se'n" (Ef 2, 8-9). "Què teniu que no hàgiu rebut?" (1Co 4, 7). Aquestes afirmacions de Sant Pau ens recorden que el do de la salvació és gràcia de Déu que no mereixem. Encara que la incorporació a l'Església no garanteix automàticament la salvació ja que, com diu el Concili Vaticà II, "no se salva, tot i estar incorporat a l'Església, el qui no perseverant en la caritat, resta amb el «cos» en el si de l'Església, però no pas amb el «cor»" (LG 14), la crida a entrar a formar part del seu nou poble és un signe de la salvació que Déu ens ha regalat gratuïtament i, per això, un do que constantment hem d'agrir. El cristià ha de sentir la seua pertinença a l'Església com un do, perquè vivint en el seu si amb fidelitat a l'Evangelí, està en el camí que el condueix al Regne de Déu. Es tracta d'un regal tan immerescut com la gràcia de la Salvació, i que hem d'acollir amb gratitud i humilitat. Per als creients pertanyer a l'Església és un honor perquè és una gràcia de Déu.



12. És la misericòrdia de Déu la que ens ha portat a l'Església i és aquesta misericòrdia la que ens manté en ella malgrat els nostres pecats. L'Església no és una comunitat de perfectes d'on cal expulsar els pecadors. Ella sap que no li correspon decidir sobre la salvació o condemnaió de ningú i, coneixedora de la misericòrdia infinita de Déu, mai no desespera de la salvació dels seus fills. Al contrari, "inclou en el seu propi si els pecadors, santa, doncs, i alhora necessitada sempre de purificació, s'aplica contínuament a la penitència i a la renovació" (LG 8). El poble de Déu és un poble de pecadors perdonats i, per tant, serà una llar i un signe de la misericòrdia

L'Església serà una llar de misericòrdia enmig d'una humanitat tan dividida, si ella sap mostrar-se com a "món reconciliat" (St. Agustí)

de Déu per al món si és un lloc on s'experimenta el perdó generós i sense límits de Déu (Cf. Mt 18, 21-35); un espai on es pugui demanar perdó sense cap por, amb la seguretat que serem perdonats de cor. L'Església serà una llar de misericòrdia enmig d'una humanitat tan dividida, si ella sap mostrar-se com a "món reconciliat" (St. Agustí).

Acollint amb humilitat el do de Déu, l'Església viurà la seua missió amb els mateixos sentiments d'amor del Pare i com una prolongació de la missió del Fill: "Déu no ha enviat el seu Fill al món perquè el món fos condemnat, sinó per salvar-lo per mitjà d'ell" (Jn 3, 17). Aquestes paraules, en les que Jesús ens desvetlla el sentit de la seua vinguda, ens ajuden també a entendre amb quina actitud l'Església deu realitzar la seua missió: ella no existeix per jutjar el món, sinó perquè aquest arribi a ser salvat per Crist. Aquesta perspectiva ha d'orientar la seua vida i la seua actuació en tot moment. Com a instrument al servei de la gràcia victoriosa de Déu per a tots els homes, l'Església no pot erigir-se en jutge de ningú i no ha d'oblidar que a ella no li correspon la decisió sobre la salvació o condemnaió de les persones: això és quelcom que únicament correspon a Déu. La seua missió no és jutjar o condemnar sinó ajudar tots a trobar el camí que condueix a la Vida.

13. Com a societat formada per éssers humans, l'Església necessita d'institucions i lleis que facin visible que la llei suprema que regeix la seua vida és el precepte de l'amor. Com que els creients som febles i en determinats moments una correcció que ens ajudi a mantenir-nos en la vida cristiana pot ser profitosa per a la nostra salvació (ja en Mt 18, 15-18 es parla del procés a seguir en cas que un germà pequi contra un altre), necessitem de normes que pedagògicament ens ajudin i ens estimulin en el camí de la vida cristiana. Ara bé, no hem de perdre de vista que si tota la vida de l'Església, incloses les lleis que la regulen, estan orientades a la salvació de les ànimes i no a la seua condemnaió, eixes lleis mai no es consideraran instruments per condemnar definitivament a ningú, pel qual han de ser aplicades amb misericòrdia, buscant en tot moment la conversió i la renovació interior de les persones.

La pertinença a l'Església ni ens fa automàticament millors que la resta dels éssers humans del nostre món, ni garanteix automàticament la salvació enfront d'un món condemnat. L'Església no és una secta. És la comunitat dels deixebles de Crist que saben que han estat salvats per gràcia i no pels seus mèrits, i que amb gratitud i humilitat intenten viure segons l'Evangeli. La prepotència i l'orgull no deixen espai a la misericòrdia i, per això, impedeixen que l'amor de Déu a la humanitat pugui arribar a ser visible per als homes. Si l'Església vol ser enmig del món signe i instrument de

La prepotència i l'orgull no deixen espai a la misericòrdia

per gràcia i no pels seus mèrits, i que amb gratitud i humilitat intenten viure segons l'Evangeli. La prepotència i l'orgull no deixen espai a la misericòrdia i, per això,

l'amor misericordiós de Déu, l'actitud fonamental en la seua relació amb la humanitat ha de ser la humilitat i el desig de servir els homes i no de dominar-los.

Vivint d'aquesta manera la nostra pertinença a l'Església, aquesta es convertirà en una llar de misericòrdia, on aquells que no tenen a ningú que els estimi se sentin estimats; on els pecadors trobin una paraula d'ànim que els ajudi a sortir de la seua situació; una llar de misericòrdia on aquells que han perdut l'esperança i no troben una sortida en la seua vida perquè se senten esclafats per l'angoixa i els problemes, puguin sentir una paraula que els ajudi a trobar una llum en la foscor; on els pobres trobin una mà amiga que els ajudi a sortir de la seua pobresa; on aquells la dignitat dels quals no és respectada trobin uns germans que els valorin com a fills que són de Déu. Si vivim així, els cristians donarem testimoni de l'amor misericordiós que Déu sent pels seus fills i que ens ha donat a conèixer en el seu Fill Jesucrist.

Feliços els misericordiosos perquè ells trobaran misericòrdia

14. L'Església serà per al nostre món un lloc on es faci visible la misericòrdia de Déu, si els cristians ens deixem transformar per la seua gràcia divina i ser així misericordiosos com ho és el nostre Pare (Lc 6, 36). En això consisteix la perfecció a la que Jesús ens convida en el Sermó de la Muntanya (Mt 5, 48). La condició per arribar a aquesta meta és tenir la humilitat de reconèixer la veritat de la nostra vida i acceptar que som els primers necessitats de què el Pare, en el seu amor, tingui misericòrdia de nosaltres i perdoni les nostres faltes. Aquesta va ser l'experiència de Zaqueu, que va rebre al Senyor a casa seua "tot content" (Lc 19, 6), fins al punt que aquest gest de Jesús va transformar totalment el seu cor i la seua vida. En la paràbola del publicà i el fariseu que van pujar a pregar al temple, adreçada a "uns que es refiaven de ser justos i menyspreaven els altres" (Lc 18, 9), el Senyor ens vol ensenyar que l'orgull per allò que un és, té o fa, tanca el cor a l'amor misericordiós del Pare i du al menyspreu, al judici i a la condemna de l'altre. Només qui és



Només qui és conscient de les seues pròpies misèries i té la humilitat de reconèixer-les i de demanar perdó, pot arribar a ser misericordiós amb els altres

conscient de les seues pròpies misèries i té la humilitat de reconèixer-les i de demanar perdó, pot arribar a ser misericordiós amb els altres.

15. En la butlla *Misericordiae vultus* (n. 14) el Papa ens convida a què el signe visible de la peregrinació jubilar, que ens conduirà a la Porta de la Misericòrdia en les catedrals i temples jubilars, sigui expressió de l'itinerari espiritual que estem cridats a viure cadascun de nosaltres durant aquest any, un camí les etapes del qual ens han estat indicades pel mateix Crist: “No judiqueu, i no sereu judicats; no condemneu, i no sereu condemnats; perdoneu, i sereu perdonats. Doneu, i us donaran: us abocaran a la falda una bona mesura, atapeïda, sacsejada i curulla fins a vessar. Tal com mesureu sereu mesurats” (Lc 6, 37-38).

Ser misericordiosos com el nostre Pare del cel exigeix, en primer lloc, viure en permanent renúncia a jutjar i condemnar al germà. Aquestes dues actituds van unides perquè les persones, quan ens erigim en jutges dels altres, en el fons ja els hem condemnat; quan algú jutja a un altre busca motius per condemnar-lo. En canvi, quan Déu jutja l'home busca

Jutjar, condemnar i menysprear són sentiments propis de qui viu en l'orgull de creure's superior i millor que els altres

motius per salvar-lo. Jutjar, condemnar i menysprear són sentiments propis de qui viu en l'orgull de creure's superior i millor que els altres. Si actuem així estem situant-nos en el lloc que únicament correspon a Déu: “Tu, doncs, per què judiques el teu germà? I tu, per què el menysprees? Tots hem de comparèixer davant el tribunal de Déu” (Rm 14, 10); en realitat, “de legislador i de jutge n'hi ha un de sol: el qui pot salvar o pot fer perdre. Però tu, qui ets per a judicar els altres?” (Jm 4, 12). Qui es converteix en jutge del germà, incorre en el judici de Déu. El judici i la condemna del proïsme són injustos perquè neixen d'un cor injust. Als mestres de la Llei i als fariseus que volien condemnar la dona adúltera Jesús els va dir: “aquell de vosaltres que no tingui pecat, que tiri la primera pedra” (Jn 8, 7). Però a més són falsos perquè es queden sempre en la superficialitat i l'aparença, perquè únicament Déu coneix la veritat del que hi ha a l'interior de tot home (Cf. Jn 2, 25).

16. Ser misericordiós implica estar sempre disposat a perdonar de cor i sense límits (Mt 18, 21-35), fins i tot els enemics. Jesús ens va donar exemple en la creu. El mateix que havia exhortat als seus deixebles a què estimessin els enemics i a què preguessin pels seus perseguidors (Mt 5, 44), en la creu va demanar al Pare el perdó per als seus botxins (Lc 23, 34). És aquesta una actitud que va contra tota lògica humana. ¿Per què el deixeble està cridat a viure així? ¿D'on traurà la motivació i la força per estar sempre disposat a perdonar? Pot viure així qui és conscient que se li ha perdonat molt més del que se li demana perdonar al germà.

17. “Doneu i us donaran”. El cor misericordiós uneix a la disponibilitat per al perdó la generositat envers als més necessitats. L'Església ens ha exhortat a la pràctica de les 14 obres de misericòrdia i ens les proposa com un camí segur de santedat. En aquesta ensenyança s'amaga una exigència evangèlica fonamental: tots els cristians i tota l'Església hem d'estar oberts i apropar-nos a totes les pobreses que pugui haver-hi en el cor de l'home i del món. Cap pobresa ni cap sofriment humà pot ser

Cap pobresa ni cap sofriment humà pot ser indiferent per als deixebles de Jesucrist, perquè Ell els ha conegut i els ha experimentat en si mateix tots i així, s'ha identificat amb els pobres i els que sofreixen

indiferent per als deixebles de Jesucrist, perquè Ell els ha conegut i els ha experimentat en si mateix tots i així, s'ha identificat amb els pobres i els que sofreixen. Per això, Jesús ens adverteix: “tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu” (Mt 25, 40).

La pràctica de la misericòrdia no només fa bé al qui és ajudat, sinó que transforma el cor del qui la viu, el fa més proper als qui sofreixen i el du a sentir com a pròpies les misèries del proïsme. Qui té entranyes de misericòrdia davant tota misèria humana, no només té la certesa que tindrà un tresor al cel, sinó que ja ara arriba a experimentar la veritable alegria cristiana perquè sap que “fa més feliç donar que rebre” (Ac 20, 35).

18. “Feliços els compassius: Déu se'n compadirà!” (Mt 5, 7). Les benaurances, que contenen una promesa per al futur, ens conviden a valorar la nostra vida present en la perspectiva de l'eternitat. Viure en un horitzó tancat i reduït a aquest món fomenta les actituds egoistes. Quan ens obrim a la transcendència i comprenem que hem estat creats per arribar a eixe Déu que és ric en misericòrdia, la nostra manera de veure i de valorar les coses canvia totalment. En les exhortacions que el

Senyor adreça als seus deixebles perquè practiquin la misericòrdia amb els necessitats i perdonin als qui els han ofès, trobem freqüentment una al·lusió al moment en què la veritat de la nostra vida serà palesa davant Déu i davant nosaltres mateixos. Llavors dels misericordiosos «Déu se'n compadirà!» (Mt, 5, 7); els qui hagin perdonat als altres les seues faltes, seran perdonats pel Pare celestial (Mt 6, 14); seran beneïts del Pare (Mt 25, 34) els qui hagin socorregut a Crist en els pobres, i els qui hagin practicat l'almoina tindran «al cel un tresor que no s'acabi» (Lc

Que la celebració del Jubileu de la Misericòrdia ens ajudi a descobrir on està de debò en aquest moment el nostre cor

12, 33). Que la celebració del Jubileu de la Misericòrdia ens ajudi a descobrir on està de debò en aquest moment el nostre cor i, per tant, quines coses són per a nosaltres les nostres riqueses, i també a buscar «al cel un tresor que no s'acabi» al qual «els lladres no s'hi acosten, ni les arnes no destrossen res» (Lc 12, 33). Llavors arribarem a comprendre que no té veritablement un cor misericordiós vers els pobres aquell qui no estima la pobresa per a si mateix. Aquest és el camí que ens ha indicat Crist, qui “essent ric, es va fer pobre per vosaltres, perquè us enriquíssiu amb la seva pobresa”(2 Co 8, 9).

La celebració del Jubileu de la Misericòrdia en la nostra diòcesi

19. En comunió amb tota l'Església ens disposem a celebrar amb alegria el Jubileu de la Misericòrdia al que ens ha convocat el Papa Francesc. Ja des d'aquest moment us convido a pregar i demanar a Déu que sigui un esdeveniment de



gràcia per a cadascun de nosaltres i per a la nostra diòcesi; i que tota l'Església, transformada per l'amor misericordiós del Pare, pugui mostrar amb més claredat el rostre de Crist a tots els homes. No oblidem que aquesta ha de ser la veritable meta d'aquest jubileu. Les celebracions i els gestos concrets de misericòrdia amb els més necessitats ens han de dur a una autèntica renovació de l'esperit. Demanem al Senyor que allunyi de nosaltres, tant la temptació de quedar-nos en els mitjans sense arribar a la profunditat del cor, com la de caure en l'orgull i en

l'autosatisfacció per les obres bones que puguem realitzar, comunitària o personalment, durant aquest any sant.

20. Seguint les indicacions de la Butlla *Misericordiae Vultus*, i després d'haver consultat als arxiprestes i responsables dels diferents àmbits de la pastoral diocesana, us presento les següents orientacions per a la celebració d'aquest any jubilar:

Primera. S'estableix com a temple jubilar de la diòcesi la Santa Església Catedral de Santa Maria de Tortosa. Durant tots els dies de l'any, en l'horari establert, i cada vegada que hi hagi una celebració litúrgica, estarà oberta la Porta de la Misericòrdia i hi haurà un sacerdot per a l'atenció espiritual als pelegrins i per acollir a tots aquells que vulguin apropar-se a rebre la gràcia del perdó i de la reconciliació amb Déu. Durant les celebracions jubilaris també hi haurà sempre un sacerdot disponible per a la celebració del sagrament de la Penitència.

Segona. L'obertura de l'any jubilar en la diòcesi serà el dia 13 de desembre d'aquest any 2015, tercer diumenge d'Advent, a les 17,30 de la tarda. La cloenda se celebrarà el 13 de novembre de 2016, diumenge XXXIII del temps de durant l'any. Convido a les parròquies, a les comunitats religioses i als moviments i associacions de fidels a participar en aquestes celebracions, donant testimoni de comunió amb el Sant Pare i amb l'Església estesa per tot el món. Al llarg de l'any, els arxiprestats i els diferents sectors de la pastoral de la diòcesi tindran la seua pròpia peregrinació jubilar a la catedral, el dia programat al calendari diocesà.

Tercera. Els malalts i tots aquells que per les circumstàncies que siguin no puguin peregrinar a la Santa Església Catedral, podran acollir-se al do de la indulgència jubilar seguint les orientacions del Papa en la carta al President del Consell Pontifici per a la promoció de la nova evangelització: vivint amb fe i gojosa esperança el moment de la prova, obtindran la indulgència jubilar rebent la comunió i participant en la Santa Missa també a través dels mitjans de comunicació social. Exhorto als sacerdots i als laics que treballen en la pastoral dels malalts a convidar-los a unir-se d'aquesta manera a la celebració del Jubileu de la Misericòrdia. Que els membres dels equips de pastoral penitenciarà promoguin també la celebració del jubileu a les presons, organitzant celebracions en les capelles i convidant als presos a què adrecen la seua oració al Pare cada vegada

que travessin la porta de la seua cel·la, que serà per a ells la Porta de la Misericòrdia.

Quarta. Els elements essencials que no han de faltar en les celebracions jubilaris són la recepció del perdó en el sagrament de la Penitència amb un desig sincer de conversió, la peregrinació, l'Eucaristia jubilar a la Santa Església Catedral durant la qual es pregarà per les intencions del Sant Pare, i el gest de compartir els béns amb una almoïna que cadascú decidirà en consciència i es destinarà a recolzar les activitats caritatives que realitzin institucions eclesials presents en la diòcesi, expressió de les obres de misericòrdia.

Quinena. Durant les setmanes anteriors a la peregrinació de cada Arxiprestat a la Santa Església Catedral, es prepararà la celebració jubilar perquè sigui realment un esdeveniment de gràcia i de comunió eclesial. Aquesta preparació inclourà una missió amb catequesis centrades en els salms i paràboles de la misericòrdia, i la celebració del sagrament de la Penitència.

Sisena. D'acord amb Càritas Diocesana, es determinarà la destinació de les almoïnes del jubileu que s'oferiran, bé personalment al bisbe, o bé en la col·lecta de les misses jubilaris. Es dedicaran a recolzar accions que siguin expressió de les obres de misericòrdia als més necessitats: menjadors socials, cases d'acollida, refugiats, pastoral penitenciar, acompanyament integral a famílies i programes de reforç educatiu adreçats a nens i joves en perill d'exclusió social. Al final del jubileu es donarà a conèixer en els mitjans de comunicació de la diòcesi la quantitat recaptada i la destinació que s'ha donat a les almoïnes dels fidels.

Setena. D'acord amb la voluntat del Papa manifestada en el número 17 de la butlla *Misericordiae vultus*, determino que des de l'hora que es cregui convenient del divendres 4 de març fins al dissabte 5 de març de 2016, s'organitzi almenys en una parròquia de cada arxiprestat l'exposició del Santíssim durant 24 hores dedicades al Senyor. Que sigui un moment per ajudar als fidels a redescobrir la importància que el sagrament de la Penitència té en la vida cristiana. Exhorto als rectors a què promoguin la participació de totes les parròquies de l'arxiprestat o de la ciutat on es realitzi aquesta iniciativa del Sant Pare.

Vuitena. Durant l'any jubilar cada primer divendres de mes tindrà lloc en la Santa Església Catedral una catequesi sobre els salms i les paràboles de la misericòrdia, que inclourà moments per a la meditació i l'oració.

Amb el desig que aquestes iniciatives siguin acollides per tots vosaltres, i amb l'esperança que la celebració del Jubileu de la Misericòrdia sigui un esdeveniment de gràcia per a tots nosaltres i una font de renovació per a la nostra diòcesi de Tortosa, rebeu la meua benedicció. A la Mare de Déu, que en alguns pobles de la nostra diòcesi és invocada com a Mare de Misericòrdia, li encomanem els fruits d'aquest any jubilar.

Tortosa, 11 de novembre de 2015, festa de sant Martí de Tours

+ Enrique Benavent Vidal
Bisbe de Tortosa.

MISERICORDIOSOS COM EL PARE

